

DE MORBIS CHRONICIS.

1050. **H**actenus de morbis principibus acutis internis, & externis: nunc de Chronicis agendum. Illi vero, si in corpore nati, ortum duxerunt vel ex vitiis liquidorum sensim natis, vel ex vitiis relictis a morbis acutis non bene sanatis.

1051. Vitia liquidis sensim nata oriuntur 1. ex ingestis, aere, cibo, potu, condimento, medicamento, veneno, tam alienis, ut nostris humoribus similia non sint, tam validis, ut vi nostrorum viscerum & humorum nostris assimilari non possint. Eaque sunt *α. acor* (60. ad 69.). *β. austerrum*, ex acore & terrestri plurimo unitis, ut a fructibus immaturis, vel adstringentibus, succis, vinis, & similibus; quae liquores coagulant, vascula constringunt, hinc obstructions duras pariunt (31. 36. 40. 50. 51. 113. No. 1. 117.) Sanatur diluentibus, alcalicis fixis, saponaceis alcalicis, diu, prudenter usurpatis. *γ. acre pingue aromaticum*, ex cibis, potibus, condimentis, calidis odore, sapore; haec calorem, attritum, laesionem minimorum vasculorum, dolores calidos, attenuationem liquorum, horum putrefactiones, extravasationes, & similia multa producant:

CU-

curantur aquosis, farinosis, gelatinosis, acidis. *δ. Pingue iners*, ab nimio usu pinguium ex animalibus terrestribus, piscibus, vegetabilibus oleosis; hinc obstructio (117.), ranciditas biliosa, inflammatio, corrosio, putrefactio pessima (82. 526.). Curatur diluente, saponaceo, acido. *ε. sal-sedo muriatica*, ex sale, salitisve; vascula destruit, liquida solvit, acria reddit illa, hinc *ατρεοφία* solutiones vasorum, extravasationes liquorum, non cito putrescentium, sed maculas producentium. Tollitur aqua, acidis, lixivio calcis vivae. *ζ. alcali* (76. ad 91.) *η. glutinosum* (69. ad 76.). 2. a viribus nostris nimis ingestis (50. ad 58. 92. ad 106.), 3. a spontaneis nostrorum humorum vitiosis permutationibus (58. ad 91.).

1052. Ex morbis acutis male sanatis oriuntur vitia in humoribus quo unque corporis loco: *α. purulenta* (158. No. 5. 6. 7. 402.), quae producunt multa mala (936. No. 4. 941.): sanantur (942.). *β. Ichorosa* (158. No. 4. 206.), quorum effectus rodere, consumere. Sanantur blandis demulcentibus, inspissantibus; *γ. putrefacta*, quae recensita (1051. No. 1. 1. γ. ζ. No. 3.).

1053. Morbi acuti male sanati in partibus solidis, compositisve, relinquunt Ab-

R 2

scessus

scessus (387. 402.), Fistulas (413.), Empyemata (894.) Scirrhus (392. 484. 485. 486.), Cancros (492. 494.), Caries (526.).

1054. Ex his in morbis (1051. 1052. 1053.) simplicibus, aut omni modo compositis inter se, infiniti sane alii, ut effectus, sequi possunt; adeoque ex eorum dato intellectu hactenus optime perspicui, & curari.

1055. Quum vero inde pendeant, ut patebit, omnes Chronici; horum ergo generalis doctrina, divisioque hinc haurienda.

1056. Unde etiam statim apparet, hos varietate quidem infinitos ratione symptomatum, tamen ex origine non adeo composita pendere, neque tam varia medicamenta, medendive methodum requirere; tum simul perspicitur diuturnitatis in plerisque, incurabilitatis vero in multis, ratio; id ipsum pertractando jam patebit.

P A R A L Y S I S.

1057. Paralysis vocatur muscoli laxa immobilitas, nullo nixu voluntatis, vel vitae, superanda; sensus aliquando simul absolute perit; aliquando levis cum stupore, sensuque quasi punctorio levi, superest.

1058.